

NTFR 2016/1672 Op één aanvraag kan maar één VAR-verklaring volgen

Gerechtshof Den Haag 18 mei 2016, nr.15/00771

Belastingjaar/tijdvak	2014	 Brondocument
Trefwoorden	schadevergoeding, VAR-loon, VAR-wuo, verklaring arbeidsrelatie, vragenbrief	
Wetsartikelen	Wet IB 2001-art. 3.156	
Auteur	dr. D. Molenaar	
ECLI	ECLI:NL:GHDHA:2016:1498	

Samenvatting

Belanghebbende is gediplomeerd verzorgende in de individuele gezondheidszorg. Eind november 2013 heeft zij voor 2014 een aanvraag ingediend voor een verklaring arbeidsrelatie winst uit onderneming (VAR-wuo) voor door haar voorgenomen werkzaamheden AWBZ-zorg in natura en PGB-zorg. De inspecteur heeft eind januari 2014 een verklaring arbeidsrelatie loon uit dienstbetrekking (VAR-loon) gegeven. De rechtbank (Rechtbank Den Haag 29 mei 2015, nr. 14/8206, NTFR 2015/3020) heeft de VAR-loon gewijzigd in een VAR-wuo voor zover deze ziet op de voorgenomen PGB-zorgwerkzaamheden en een schadevergoeding toegekend. Voor het hof is in geschil of de inspecteur op de aanvraag van belanghebbende voor de door haar in 2014 te verrichten PGB-zorgwerkzaamheden een VAR-wuo had moeten geven en of zij recht heeft op schadevergoeding.

Het hof is met de inspecteur van oordeel dat ingevolge art. 3:156 Wet IB 2001 op één aanvraag maar één VAR kan volgen. Bij een VAR moet het gaan om arbeidsrelaties waarin sprake is van hetzelfde soort werkzaamheden die onder overeenkomstige condities worden verricht. Uit de stukken van het geding volgt dat belanghebbende in het jaar 2014 AWBZ-zorg-in-naturawerkzaamheden en PGB-zorgwerkzaamheden zou gaan verrichten. De condities waaronder zij haar werkzaamheden zou gaan verrichten, verschillen. Zij heeft derhalve in één aanvraag werkzaamheden die onder verschillende condities werden verricht opgenomen. Belanghebbende had, zoals ook al was vermeld in een vragenbrief van de inspecteur, een tweede VAR moeten aanvragen voor de PGB-zorgwerkzaamheden. Naar het oordeel van het hof heeft de inspecteur terecht de AWBZ-zorg-in-naturawerkzaamheden als hoofdactiviteit van de aanvraag aangemerkt en op de aanvraag één VAR gegeven. Geen wettelijke bepaling dan wel rechtsregel verplichtte de inspecteur ertoe op de aanvraag een aparte, andersluidende VAR voor alleen de PGB-werkzaamheden te geven. De rechtbank heeft ten onrechte de VAR-loon gedeeltelijk gewijzigd in een VAR-wuo. Omdat geen sprake is van een onrechtmatig besluit of ander onrechtmatig handelen van de inspecteur bestaat er geen grond voor een schadevergoeding.

(Hoger beroep gegrond en incidenteel hoger beroep ongegrond.)

Commentaar

Dit is echt een uitspraak voor juristen: een VAR kon maar voor één soort werkzaamheid afgegeven worden, voor een andere werkzaamheid moest een nieuwe VAR worden aangevraagd. Gewone mensen snappen zoiets niet. Ik heb het ook wel meegemaakt en uiteraard ook wel gedaan, maar zag toch ook vaak genoeg dat er wél VAR's waren waarop verschillende werkzaamheden stonden vermeld. Dat was dan gelukkig minder papierwerk. Waarom de Belastingdienst een aanvraag met twee verschillende werkzaamheden nooit als twee aanvragen heeft kunnen zien en dus twee VAR's kon afgeven, heeft mij altijd verbaasd; ik heb het aan de bureaucratie en automatisering geweten, want je komt soms in een keurslijf als er veel via de computer moet, zeker bij de overheid.

In deze zaak gaat het dus om twee werkzaamheden, namelijk zorg verlenen in natura respectievelijk op PGB-basis. Het is best subtiel om dat verschillende werkzaamheden te noemen, want ik kan me goed voorstellen dat die twee werkzaamheden in één onderneming zouden passen. Het zou heel anders zijn als iemand naast zorgverlener ook bijvoorbeeld als schilder zou werken.

Maar goed, de zorgverlening in natura wordt dus zowel door de inspecteur, de rechtbank als het hof als een dienstbetrekking gezien en dat was het belangrijkste deel van de werkzaamheden van deze zorgverlener. En daarmee is er volgens het hof voor de zorgverlening voor de PGB-werkzaamheden geen VAR-aanvraag gedaan. Hierdoor strandt de zorgverlener dus op een soort vormfout en dat vind ik heel jammer. Dan was de uitspraak van de rechtbank toch een stuk sympathieker, want daar werd de zorgverlener nog een beetje geholpen tegen de starre overheid.

Over de zorgverlening in natura is vaker geprocedeerd, met als uitkomst dat deze loon uit dienstbetrekking vormt, tenzij uit bijzondere omstandigheden blijkt dat het toch om een onderneming kan gaan. Zoals bij de zorgverlener die voor vijf verschillende zorginstellingen werkte, zelf haar vervanging regelde bij ziekte of vakantie en debiteurenrisico liep (zie Hof Arnhem-Leeuwarden 23 september 2014, nr. 14/00206, NTFR 2014/2408).

Met het gegeven dat de VAR inmiddels is afgeschaft is hebben de zorgverleners veel meer duidelijkheid gekregen op welke manier zij kunnen werken, namelijk als zelfstandige gebruikmakend van goedgekeurde modelovereenkomsten of als werknemer in dienstbetrekking. De zorginstellingen hebben dat laatste intussen ook moeten accepteren.

[1] Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.